

MINDSZENTI LAP

Megjelen minden vasárnap.

TARSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . . korona
Fél évre 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

Mindszent, 1912. június 30.

26. szám.

Tizennegyedik évfolyam.

Ut az általános jóllét felé.

Befejeződött a jövőendő Magyarország, az ifju nemzedék egy életszaka: Véget ért a tanév. Amit az iskola tudományt vetett; a haza fogja learatni — bőséges lesz-e a termés avagy szűk, ki tudná azt biztosan? Csak sejteni, az előjelekből csak következtetni lehet, lesz-e eredmény, lesz-e siker?

Egy tényt mindenek előtt le kívánnunk szegezni, — s ez az, hogy tanítási módszerünk, a sok helyes javítás dacára, mégsem alkalmas arra, hogy a gyakorlati életre kellők éppen előkészítse az ifjuságot.

Az elemi és középiskolák tanrendje nem vet elég figyelmet az életre, melyből a tanulónak előbb-utóbb le kell lépnie. Még mindig büvkörében tartja a tanrendet az elmélet, amely sokszor utmutatója, de sokszor ellensége a gyakorlatnak, — annak a gyakorlatnak, amelyre hazánk az általános boldogulás, a jóllét elérése szempontjából annyira rászorul.

A legkönnyebb volna, ezért pedagógussainkat vádolni. Ám ez csak bizonyos mértékig volna helyes, — mert bár megkövetelhetnők tőlük, hogy ifjuságunkat ne az elmélet szürkeségébe, hanem a frissen lüktető gyakorlati életbe vezessék be, mégis a mulasztásukat nagyrészt annak a tendenciának, annak a közhangulatnak kell betudnunk, amely, annyira károsan befolyásolja a gazdasági fejlődést — boldogulhatásunk e mielőzhetlen előfeltételét.

A tudományos, lateiner pályákra való törtetés némileg csökkent ugyan, de távolról sem megkivántató mértékben.

Boldog — boldogtalan, hivatott — hivatalan a déglomát tartja vágyai netovábbjában. A szülők ezt a többször beteges, mint egészséges törekvést helyeslik, istápolják, sőt nem ritkán épp ők azok, kik gyermeküket hajlama és képességei ellenére a cifra nyomoruság pályáiyára kergetik.

Igy produkálja aztán a sok tudomány oltás a sok férges gyümölcsöt: tengernyi a prókátor, az orvos, de kevés a klienselája, rengeteg számu hivatalnoknak nem jut hivatal — vagy ha jut is, rosszul fizetik. Viszont az ipar nem tarthat lépést a nyugateurópai államok ipari haladásával, ami aztán kihat a földmívelésre is, a mezei munkást az évek csak egy szakában foglalkoztathatjuk s amikor a mezei munka szünetel, az ipar nem tud neki keresetet nyújtani, — kénytelen kivándorolni, megfosztván hazáját legproduktivebb munkaerejétől.

Nem-e volna már ideje, hogy felőcsadjunk és a gyakorlati életre több figyelmet fordítsunk? A környezet, a szomszédság elég példával szolgál erre. Elmúlt az a patriarchális korszak, amikor csendesesen pipálgatva gondtalanul lehetett várni, hogy a föld fogja táplálni az embereket, amikor egy-egy zsiros pört prókátor gazdag örökségül fiára hagy-

hatott — meg fog az abból tisztességgel élhelteni élete végéig. Elmúlt az az idő, — aki nem ragadja meg üstökénél a munkát, az könnyörtelenül elmerül az árban, — akár ember, akár nemzet.

Produktív munka kell ennek a hazának, ez az alapja minden további fejlődésnek. Ezt kell felismerniök nem csak a mértékadó köröknek, hanem maguknak a szülőknek is, ha azt kívánják, hogy gyermekeik sorsa jóra forduljon. Akinek van hozzávaló tehetsége, ám válassza a tudományos pályát, de ezt a tehetséget előbb gondosan mérlegelje a szülő: nem-e volna az kereskedelmi, ipari, vagy más gyakorlati pályán még jobban értékesíthető ugy az illető ifju, valamint az összesség javára is?

A jóllét utja: az erősen fejlődött ipar, kereskedelem és földmívelés — a tudomány csak egyengetheti ezt az utat.

Pályaválasztásnál nem szabad tehát a kornak ez intő szavát figyelmen kívül hagyni.

Nincsen pénz!

Ennél aktuálisabb kérdésről alig lehetne szólni. Valami lehetetlenül nehéz viszonyok uralkodnak. Nagyon jól szituált, előkelő pénzintézetek szigoruan begombolkoznak a halasztmány kérés előtt; nem adják meg a kívánt halasztást, mert ugyanabban a nyavalyában szenvednek, mint az adós: pénztelenségben, amely inkább kronikus nyavalya Magyarországon,

TÁRCA

MAGYAR NÓTA . . .

Hegedümön . . . sir a nóta,
Gyönyörű szép magyar nóta:
— Valahol a Tisza mentén,
Azt a legényt holtan lelték, —
Könny szökik a szemembe,
Tudja a jó Isten!
Mintha keblem mélyén
Zokogna a lelkem . . .

Sir a nóta . . . mintha benne
Árva szívem búja zegne:
Megcsalta szeretője.
Tisza lett a temetője: —
Hegedümnek hurján
Feljajdul a bánat,
Mintha árnya lenne
Ennek a nótának . . .

Szól a nóta, szól továbbra,
Szomoruan, sirdogálva:
Széles medre lett a sirja,
S nincs, ki onnét visszahívja. —
Hegedümnek hurján
Feljajdul a bánat,
Kiszáradt fájára
Könnyim hulldogálnak . . .

Barna Mihály.

AZ ÁLOMPOR.

Irta: Sztancsu István.

— Hivlak Lóri és te nem jössz hozzám.
Belevetted magad a hintaszékedbe és csak
ugy foghegyről beszélsz velem. Durcás vagy
és nem válogatod meg a szavaidat. Vagy már
nem szeretsz?

— Szeretsz, azt mondd. Kimondhatatlanul
szeretsz, talán jobban mint valaha, hanem
szörnyű vagyok vétkeztem ellened. Tudom
mire gondolsz. Hidd el szóra sem érdemes.

— Olyan dühösen beszélsz ahogyan még
nem hallottalak. Egészen ki vagy kelve magadból.
Nyugodjál meg, azt hiszem illik végig hallgatnod
mentségemet.

— Nincs mentésem? Semmi körülmények
között sem fogsz megbocsátani? Jó. De
azért mégis kérlek hallgass meg. Ha már ki is
mondta a nagyon szigorú ítéletet legalább tudd
meg hogy mi fölött ítéleztél. Te láttál engem
tegnap a Vally barátnőjével sétálni . . .

— No igen sétálni és amint mondd nem-
csak sétálni, hanem azt is láttad, amint a laká-
sára felkísértem. Nem tagadom hiszen láttad.
Én is láttalak téged Rózsával sétálni. És ugye
amint megláttatok előntött benneteket a méreg
és szidatok ahogy csak lehetett. Különösen
Rózsa szidott, mert sohasem volt jobb alkalma,
hogy kiöntse rajtam a mérgét. Szinte hallottam
amint a füledbe sugta: Látod, látod milyen
rútul, itt a szemünk láttára csal meg. Dobb ki,
ha még egyszer eljön hozzád, dobd ki a

**Olcsó
pénz!**

Váltó-, kötvény-, jelzálog- és törlesztéses kölcsönöket mérsékelt kamat mellett nyújt

A Mindszenti Takarékpénztár

még helyesebben mondva krónikus nyavalyája a magyar közgazdasági viszonyoknak.

Nagyon szívesen beszélünk koldús országról s ebben a szólamban juttatjuk kifejezésre okadatolt véleményünket a magyar gazdasági bajokról, a pénztelenségről. Pedig, mi minderről beszélhetünk, csak igaz valójában nem koldus országról. Sokkal helytállóbb kifejezés volna, ha azt mondanák: ügyetlen ország. Nem azért, mintha belefutnánk a saját zsirunkba, hanem azért, mert valóban úgy van, hogy helyesebb s átlátozóbb, okosabb és rendszeresebb gazdasági rendszerrel, azzal az erőfeszítéssel, amelyre képesek lehetnénk, ha akarni tudnánk, ha képesek volnánk nem csupán a szólamokon nyargalni, de tetté, cselekvéssé változtatni a hangoztatott ígét: belefutnánk csakugyan a saját zsirunkba.

Komolyan vegyük ezt a kérdést mert nagyon komoly dologról van szó. Valódi igaz tény hogy a magyarországi pénztelenség legtöbbször, sőt mindannyiszor azon a szegénységen alapul, amelybe belékhözhatjuk önmagunkat. Nem a külföld elfordulása s nem a külföldi pénzpiac feszültsége az oka az általános pénztelenségnek, mert az csak az egyik megbénítója, mondjuk gyengítője a helyzetnek, a lényeges a saját nehézségünk, konzervatív gondolkodásunk, ez a kútforrása mindennek.

Vajjon tudna-e valaki mutatni olyan magyar gazdálkodót, aki tőkepenzeit állami és erős fundamentumu pénzintézetek által kibocsátott értékpapírokba fektetné? Ilyen magyar gazdát felmutatni nem tudunk. Zsugorgatja a pénzt s a legelső kínálkozó alkalmat arra ragadja meg, hogy értéken felül fölvert vételárban birtokait szaporítsa, amelynek kihasználásában ma is azt a rendszert követi amelyet ősei követtek s a legtermészetesebb következmény mi lesz: az lesz, hogy a drágán vásárolt föld 2—3% jövedelmet hoz, míg az okosan vásárolt értékpapír jövedelme 4—5 sőt 6% is — és ezt a jövedelmet soha el nem veri a jég.

Azt mondhatják erre, egy biztosíték arra a magyar gazda földvásárlása a magyar földnek magyar kézen maradására, még az értékpapírok vásárlása okos gazdasági politika lehet, semmi

nyomorultat. És te, — no ne tiltakozz —, megígérted neki, hogy szóba sem állsz többé velem. Ugye így volt?

— Hangsúlyozod, hogy mindig nyílt voltál velem szemben, most se tudsz már lenni. És hát bevallod, hogy úgy volt, megígérted hogy kidobsz. De amint megláttál... a régi szerelem... a mámoros és boldogórák emléke... az utolsó találkozás... meg tudom is én mi, ... nem akarsz velem most goromba lenni... rá birtak, hogy türelmes légy. Nos tégy velem amit akarsz, csak azt hidd el hogy ártatlan vagyok.

— Milyen gunyosan hangzott ez a nevetés. Olyan cininikus vagy, — el kell hinnem hogy csak szerettél. Csak kívántál... látni akartál néha... azt akartad, hogy neked is legyen egy hűséges kutyád, aki lábad elé borul. Volt... Örültél neki. Most már nagyon gyűlölöd a kutyácskádat... nem is menti magát... terhedre se akar lenni...

— Miért nem engedsz menni? Minek ültetsz vissza erre a szomorú és mégis feledhetetlen helyre? Ha ezt a pamlagot látom minden az eszembe jut. Ugye te is emlékezel rá? Itt adtad az első csókot... itt öleltem először hófehér testedet... lázban égtünk... Miért kényszerítesz hogy emlékezzem rá? Neked is jólesik talán a multra gondolni?

— Nem esik jól? Akkor mért kinozol? Engedj mennem. Ha nem látom, hogy milyen közömbös vagy emlékeink iránt talán könnyebb lesz feledni.

— Elengedsz, — csak arra vagy még kíváncsi, hogy micsoda ügyetlen mentséget tudok felhozni. Csak arra vagy kíváncsi? Hidd

nemzeti biztosítéka nincs. Nos ebben van a halálos tévedés. A magyar kézen a magyar birtokot megtartani elsőrangú nemzeti érdek ugyan, de a nemzeti vagyonosodás s a nemzeti hitelviszonyok fentartása és javítása érdekében az a legelsőrangú kötelesség, hogy Magyarország az értékpapírok után fizetett száz és száz, ezrekre menő milliókkal ne legyen a külföld adófizetője s ne legyen az ország kitéve annak, hogy a külföld ezer száma dobja vissza értékpapírjainkat s ezzel a nyakunkba indítsa a pénztelenséget.

Fentiekből láthatjuk, hogy a saját magunk büneiről van szó. Eredendő bünről, amelyet le kell magunkról vétkeznünk. Hatalmas erő, nemzetfentartó és megváltó erő rejlik a magyar földben, de annak, aki a magyar földet munkálja, az anyatejjel kell magába szívnia azt a tant, hogy minden fillért kössünk le önmagunknak; minden erőnket arra fordítsuk, hogy nehéz a munkával kiverejtkezett fillérek itt maradjanak a nemzeti vagyonosodás szolgálatában.

ARATNAK.

Néhány nap mulva kaszapengés veri föl a határt. Aratják az érett kalászu rozst, az anyaföld drága adományát. Pirosodó hajnalon, forró délben és harmathullajtó esteleken künn a földeken nyüzsög az aratók szorgos csapata. Cseng-peng a kasza, mikor belesuhint az arató a rengő buza-táblába. Az erdőkszélén olykor pajkos szellő lendül meg s lengeti, ringatja a kalászokat, amelyek zizegve hajolnak le a földre, mintha gyöngéd csókkal akarnának elbucuszni nevelő bölcsőjüktől...

Egyelőre még csak a rozst vágják, később kerül sor a tiszta buzára. A gazdák azonban máris látják, hogy az idén jól fizet a buza a mi vidékünkön. Igazán bő termést hozott ez az esztendő, mert a buza szép, kövér és gazdag. A tavaszi szeszélyes időjárás csodálatos módon megkímélte s most — annyi szűk esztendő után — gazdagon fizet a verejtékező gazdáknak. Ugy számítják, hogy egy-egy kereszt után ötvenkettő-ötvenöt kiló buzát kapnak.

A mostani meleg száraz időjárás is nagyon

el most már nem akarom menteni magam. A pusztá igazságot mondom. Csak egy teán voltam Micinél találkoztam vele és meghívták. Azt mondta nagyon unatkozik. Megtettem a kedvéért. De tíz óraker már nállad voltam és te... de hol voltál, hogy nem találtalak otthon?

— Engedj meg, de most már a te mentséged hangzik roppant ügyetlenül. Akár milyen mélyen aludtál is fel kellett volna ébredned. Egy fél óráig dörömböltem az ajtódon.

Szép! Sőt hogy még inkább jelezzem csodálkozásomat nagyszerű. Ezt csak te tudhattad kitalálni. Mondhatom zseniális dolog. Annyira dühös voltál, hogy egész éjjel sem tudtál volna elaludni az egész éjszakát meg nem akartad feláldozni ilyen haszontalanságért s egyszerűen álomport vettél be s aludtál mélyesen. Egy félórai dörömbölésre sem ébredtél fel. Így hát nem te voltál aki a Rákóczy úton nyitott autón hajtott végig Winkler bankárral úgy háromnegyed tizenegy körül, s a köszönésemet se fogadta.

— Mennyire ki vagy kelve magadból. Ugy látszik nagyon megbántottalak a gyanúsítással, mint te nevezed. Azt is elhiszem, hogy a szemem volt nem jól láttam.

— Ügyetlen dolog volt tőled, ha játszani akartál velem, mikor úgy is tudtad, hogy nem tudok hűtlen lenni hozzád. És most már én kérlek szépen hagyjál békét, ezek a csókok és ölelések úgy sem használnak semmit. Ül vissza szépen a hintaszékedbe... igyini szépen... Aztán ha még szeretsz... vágysz a csókjaimra és... dühös leszel hogy nem jövök hozzád az álompor ismét segít majd.

kedvez az aratásnak. Bár a kapásvetemények, amelyek szintén szépen fejlődtek, már megkivánnák az esőt. A szőlő ellenben nem kecséget valami bőterméssel, mert nagy részét még a tavaszi fagyok leszüretelték. Ami a fagyok után is megmaradt, azt meg a szőlőmoly pusztította egész mostanáig. Az idén nagy szükség van izletes gyümölcsökben is. A tavaszi fagy a gyümölcsfákat is megtépázta, most aztán igen kevés és drága gyümölcs kerül a piacra.

Dehát mindezzel most nem érnek rá törődni az emberek.

Kaszapengés veri fel már a határ csendjét s olykor-olykor jókedvű nóta száll az iramló szellővel. S a gazda hálaadó fohászába belevegyül a fürjek és pacsirták panasza, mert nap-nap után fogy az ő határtalan birodalmuk: a zizegő, susogó kalásztenger.

Német gazdák magyar földön.

A német növénynevelők társaságának 23 tagja látogatta meg magyar Alföldünket a lefolyt héten. Az a szálló ige, hogy „a jó pap is holtig tanul“ buzgó követőkre talál a művelt külföldön. Tanulni jöttek Magyarországra annak a társaságnak tagjai, akik egyenként mindmennyi tudósok azon a téren, amelyet nálunk tanulmányoztak. A nagy világversenyben az állja meg ma már helyét, aki jól, olcsón, sokat és biztosan tud termelni. Nem elégszenek meg tehát azzal, amit idáig fölmutatni képesek, hanem eljöttek a kiválóan földmívelő országunkba, hogy ha itt jobbat találnak, azt átlátozzák magukhoz. Még csak egy századdal előbb Német ország hozzánk Magyar-Óvárra küldte fiait. Itt sajátították el a magyar mezőgazdasági tudományokat, vitték haza s ott szorgalmasan tovább művelték. Ezen alapon kifejlődött náluk is a mezőgazdaság s ma már ők sem kisebb mesterek. Sőt alighanem több gondot fordítanak földjeik művelésére, a mezőgazdasági tudás fejlesztésére, mint magunk. Eredményt meg éppen jobbat mutathatnak föl, mert ma már el van ismerve, hogy Németországban hitvány minőségű földek kétszer annyi termést hoznak, mint a mieink.

Tudjuk azt, miszerint a termés eredménye, a föld jövedelme, sokban függ a vetőmagtól. Aki ocsut vet, ocsut arat. Arany igazság ez. Ezért keresnie kell a jó gazdának, hogy talajában melyik gabona hozza a legtöbb jövedelmet. A talaj különfélesége szerint különféle magvakat kíván. Éppen így a különféle éghajlat, a rendelkezésre álló fejlődési időszak. — A gazdának azt a magvat kell keresni, amely az ő talajában, klímájában a legszebb, legjobb és aránylag a legtöbb termést biztosítja. Amint különböznek a tényezők, aszerint alakítja a termést a megfelelő magvakat.

Az ember tudásától, leleményességétől függ a megfelelő magvakat kiválasztani, azt saját érdekében szaporítani. Az ily magvak föllelése sok idő és fáradság eredménye. E magvak vonatkozhatnak oly növényekre, amelyek szemtermelés által szaporíthatnak, de vonatkozhatnak olyanokra is, amelyek kaszálót, legelőt biztosítanak a gazdának. A gazdaságok fejlett voltát az mutatja, mennyi szult fektet a gazda magvaira. A szántást, vetést, kapálást megtudták cselekedni őseink, megtudják cselekedni azok, akik még csak gazdasági iskolát sem jártak. A gazda akkor méltó a tanult gazda névre, ha gazdaságában kiválasztott magvakal dolgozik. Mójában van minden nagyobbacska gazdának kiválasztani, hogy melyik mag leghálásabb nála. Ha saját maga nem szerez tapasztalatot, a más tapasztalatát kell a maga javára fordítani. De nagyban téved valaki, ha azt gondolja, hogy a német által dicsért mag nálunk is ugyanolyan hálás lesz, viszont az sem áll, hogy a magyar által kidicsért mag a németnél éppen úgy beválk. Keresztezések, nemesítések által hozzuk át egyik mag kiválasztott tulajdonságait a másikára s ez uton juthatunk céljainknak, viszonyainknak megfelelő magunkhoz.

A német gazdák nagy mesterei a magnemesítésnek. A magyarok meg nagy fogyasztói az általuk nemesített és szaporított magvaknak. Nem volna pedig hátrányos, ha éppen megfordítva állana.

Magyarországon is vannak azonban növénykísérleti telepek. Államiak úgy, mint egyes bir-

tokosok kezében levők. Ezen telepeinkre és jószágainkra voltak a német gazdák kíváncsiak.

Ezért legelső állomásuk Magyaróvár volt, ahol a gazdasági akadémia területein folynak a növénytermelési kísérletek. Onnét Bánkútra mentek. Mezőhegyesen két napot időztek. E hó 24-én érkeztek Árpádalmára, Berchtold gróf külügyminiszter birtokára.

Csongrádvármegye különösen megbecsülendők tartotta a német gazdák látogatását. Kifejezésre juttatta ezt azáltal, hogy Árpádalmára eléjük mentek: Dr. Cicatricis Lajos főispán, Dr. Nagy Sándor alispán, Mátéffy Ferenc, Szentés város polgármestere, Jurenák Gyula és Vigh Gyula vármegyei bizottsági tagok. Árpádalmán Berchtold gróf fogadta úgy a megye küldöttségét, mint a német vendégeket. Előzékenyen mutatta meg nagy jószágállományát, telivér és félvér ménesét. Nagyszabású gabona-kísérleti és nemesítő telepén Székács felügyelő tartott két óra hosszáig tartó előadást, melyet vendégeink mindvégig a legnagyobb érdeklődéssel hallgattak. Csak buzából mintegy 600 fajta van összeszedve, úgy országunkból, mint a külföldről. Mind külön vannak e fajták kezelve, tanulmányozva, fejlődésük évről-évre törzskönyvezve. Bemutatta a végzett keresztezések, nemesítések eredményeit. A nyert nemesítvényekről szaporított magvaknak fajokként holdakra menő vetéseit. Az így nemesített magvetése a látogatás idejére már teljesen érett volt a kaszára, míg a használatos magvak vetései 10—14 nap érhetnek odáig.

Külügyminiszterünk buzgón segített a magyarzatban főtisztjének. Látszott, hogy mily kedvére van a kísérleti telepen szerzett tapasztalatok eredménye. Gyönyörűség volt látni a száz meg száz holdnyi egyenletes delectált magvetéseket. Az egymástól alig férfő anya kalászt. Nem lehetett volna látni egyetlen sarju kalászt sem. Tizenöt métermázsára van becsülve az ideai átlagos buzatermés.

Ugyanígy mutatott a zab- és árpa-termés a kitenyészett magvakból.

Közben megvendégelte a vendégszerető házi gazda vendégeit.

Délután átmentek vendégeink Nagymágocsra, az ottani 400 kat. holdas szőlőtelepet és borpincét megtekinteni, mely 12,000 hektóra van mintaszerűen berendezve. Itt Kőszeghy inspektor kalauzolta a társaságot. A pince megtekintése után bemutatta az uradalom egy-két évjáratu bortermését, amelyek biznyságot szolgáltattak a pince szakszerű vezetéséről.

Este fél 9 óra volt, amidőn a társaság kocsin Szentésre ért. A 9 órakor kezdődő banketten Szentés város színe-java résztvett, hölgyekkel tarkítva, akiket németjeink hálából — amúgy magyarosan — megtáncoltattak a színházteremben.

A hajnali 2 órakor széteszlott társaság pontban reggeli 7 órakor indult a szentesi munkásháztelep megtekintésére, ahol közel fél órát időztek s néhány lakásnak belsejét is megtekintették.

Szentestől Mindszentig az állami kotrótelep „Szeded“ gőzhajója hozta a vendégeket. A hajón Benes Gyula társulati szakaszmérnök tartott előadást a Kőrös-tisza-marosi társulat viziműveiről, majd Hubert kir. főmérnök a Tisza-szabályozás történetét adta elő, annak párját ritkító végrehajtását méltatta. Végül Vigh Gyula urad. mérnök ismertette a Pallavicini-uradalom, a mindszent 600 kat. holdas öntözött rétet.

A látottak illusztrálására füzetet osztott szét Szentés város a munkásházakról, a Kőrös-Tisza-Marosi Társulat viziműveiről s társulati szervezetéről, a Pallavicini-uradalom pedig az uradalomról s különösen a mürétről.

Délelőtt 9 órakor ért a gőzhajó a mürétre, ahol a társaságot Vigh urad. mérnök és Basa urad. kasznár kalauzolták.

A mürétről a kurcatoroki vizemelő-gépvezette a hajó a társaságot, amelynek megtekintése után a társulat villásreggelivel látta el.

Villás után német vendégeink ugyancsak a „Szeded“ gőzhajón átrándultak Szegedre s fél órai körülkocsikázás után a délutáni gyorsvonattal Budapestre utaztak.

Két napot szenteltek fővárosunknak, ahol különösen a mezőgazdasági muzeumot tanulmányozták. Ilyen Németországban még nincsen. Budapestről Debrecenbe, innen Hortobágyra mentek, majd a Tátrán át hazautaznak.

Hisszük, nem kicsinyelik a tapasztalatot, amit szerezhettek. De meg is látszott a társaság minden tagján a komolyság, amelylyel mindent látni

akartak s állandóan jegyeztettek. Különösen elismeréssel adóztak az értékes füzetekért, amelyek a Csongrádvármegyében látottakat hivatvák híven visszatükrözni.

Ujdonságok.

— **Kántorválasztás.** A Fekete Gyula halálával megüresedett kántori állás e hó 28-án került betöltésre. Korpás Pál vál. elnök a község képviselőtestületi közgyűlésén reggel 8 órakor a jelölést eszközölte, onnan pedig a próba megejtésére a templomba vonult az egész közönség. Összesen 12 pályázó jelentkezett. Ebből 8-at jelöltek, 4-et a pályázatból kizártak az okon, mert még nagykorúságuk idejét el nem érték. A 8 jelölt aztán névsor szerint kezdte meg a próbaéneklést. Az első jelölt Almásy László aradi (és nem ujaradi) kántor volt. Kellemes tenor hangjával s művészi orgonajátékával a jelenlevő ellenőrző csongrádi kántor teljes meglepedését kinyerte. A lényeges azonban nem az volt, mint az alábbiakból kitűnik. Igen szép csengésű baritonja volt a szolnoki segéd-kántornak, művészi játéka, nagy kiterjedésű hangja Imre Károlynak és a többinek mindnek, akik még énekeltek, úgy hogy a pályázat igazán nagyon szép eredménnyel járt. Külön a Mezey Sándor, most már megválasztott kántor hangjáról nem kell megemlékeznünk, azt a község minden egyes lakosa ismeri itt időzése óta. Nagyon szépen énekelt a próba alkalmával is. A próbaéneklések után a közönség a község-házához vonult, a választás megejtése végett. Mezey mellett a hangulat szépen elő volt készítve, s akinek még ezen felül is hangulatra volt szüksége, Zánthó Kálmán vendéglőjében azt is szíhatott magába. Főlemelte szavát az ipartestület is. Még hétfőn elhatározta, hogy testületileg Mezeyre fog szavazni, jóllehet akkor még nem tudhatta, milyen hangja van a többinek, miután itt sem járt a jelöltek közül senki, nem igen ismert azok közül senki egyet sem. Mezey örülhetne ennek az impozáns többségnek akkor, ha az a próbaéneklés megtörténte után, minden befolyástól menten, önként nyilatkozik meg. Így a látszat azt mutatja, hogy a nagy jóakarát ártott a tehetségnek. Ez azonban most már lényegtelen körülmény. A lényeg az, hogy Mezey Sándor kapott 214, Almásy 31, a szolnoki segédkántor 3, Tóth József tömörkényi kántor 1 szavazatot. Tulnyomó többséggel lőn tehát Mezey kántornak megválasztva. Az eredmény mindent igazol.

— **Nyugalomba vonuló igazgató-tanító.** Hatvani Endre, szegvári áll. iskolai igazgató-tanító 37 évi szolgálat után szeptember hó 1-én nyugalomba vonul. Hatvani hosszú tanítói működése alatt hervadhatatlan érdemeket szerzett a magyar népoktatás fejlesztése körül, s nemcsak községében, de az egész vármegyében elismeréssel voltak mindenkor kiváló képességei, tudása és képzettsége iránt. A szegvári hitelszövetkezetnél is annak megalakulása óta állást foglalt el s néhány évvel ezelőtt, midőn egyik legjobb barátja: Saghly László igazgató meghalt, őt tették a szövetkezet élére. Itt is bebizonyította rátermettségét s folyton azon munkálkodott, hogy a szövetkezetet minél jobban fölvirágoztathassa. — Kívánjuk, hogy jól megérdemelt nyugalomát viruló egészségben és boldogságban még igen soká élvezhesse!

— **A nagy hadgyakorlat.** Megirtuk, hogy az ideai nagygyakorlatok az alsó Maros és a Tisza közti síkságon lesznek, ahol ilyen nagyszabású katonai játékok még nem voltak. Az összeütközés a mezőhegyesi méneshirtok környékén lesz. A nagygyakorlatokon részt vesz Ferenc Ferdinánd trónörökös, aki a vezérkarral együtt a méneshirtokon fog lakni s ott lesz a főhadiszállás. A hetedik hadtestnek Seefranz Antal gyalogsági tábornok lesz a parancsnoka,

a nagyszabású tizenkettedik hadtestet kövesházi Köves Herman vezényli. A vezető főparancsnokok még nincsenek kinevezve, de valószínű, hogy hőtendorti Kondrád és Frank Tibor lesz. A nagygyakorlatokon részt fog venni Schemua Balázs vezérkari főnök s az ő óhajására rendezik Mezőhegyes környékén a nagygyakorlatokat.

— **Az idő.** Benne vagyunk a nyárban. Kánikulai hőség gyötör bennünket egyik nap, a másik nap meg borult égbolt alatt tündül fel a vetegtáció. De vannak nyári menyörgés és zivatarok, záporosó és jég. Az aratás a májusi sok eső és jég miatt megkésett és csak úgy július második harmadában vágják a kaszát a buzába. Eddig a legjobb remények biztatják a gazdákat. És ha csak valami elemi csapás, hűtés nem sujt rá, újra bő termésre van kilátás.

— **Szerencsétlenség a templomjavításnál.** A csanyteleki templom javítását Seres Lajos mindszent őrvezető kapta vállalatba. Az ács-munkálatok teljesítésénél Bors őrvezető Ferenc mindszent őrvezető segéd volt az alkalmazottja. E héten a fedélzet kijavítására került a sor. A körülbelül 20—25 méter magasságban levő fedélzeten létrán dolgozott Bors őrvezető, amikor a létra — eddig ki nem derített okból — a fedélzetről a földre csuszott. Bors őrvezető erősen belekapaszkodott a létrába, de amikor a létra a földet érte, derékon kettétört s Bors őrvezető a földre zuhant. Esése következtében törést és zuzódásokat szenvedett, úgy hogy pár hétig dologképtelen lesz s orvosi kezelést igényel állapota.

— **Kántorválasztás Szegváron.** E hó 27-én zajlott le Szegváron a kántorválasztás. Kilenc pályázó közül Hornyik Istvánnak 303, Rubovszky Istvánnak 30, Mihály Rudolfnak 1 és Dudics Károlynak szintén 1 szavazatot jutott. Hornyik tehát 291 többséggel nyerte el a szegvári kántori állást.

— **Munkásközvetítő az arató munkásokért.** Aratás ideje alatt, gyakran megszokott történni, hogy egyes községek aratómunkásait lelketlen rosszakarók arra bírják rá, hogy más vidékre vándorolva saját községüket épen a legnagyobb munkaidőben, rendesen munkások nélkül hagyják. Nem ritkán mesés ígéretekkel csábítják el az egyszerű népet, akik aztán elvándorolva, munka nélkül maradnak. Csörgő Károly dr. th. munkásközvetítő most köriratot intézett a vármegye összes községi előljáróságaihoz, hogy ilyen, vagy hasonló esetről neki azonnal kimerítő jelentést tegyenek. Egyben felhívta a jegyzőket arra is, hogy tegyenek jelentést arról, hogy vajjon nincs-e a községükben fölös számú aratómunkás, esetleg nincs-e szükségük kiegészítő aratómunkásokra.

— **Megőrült fiatal férj.** Vasárnap este egy megőrült férfit szállítottak be Horgosról a szentesi kórházba. Pap Máté fiatal, alig két hét óta nős ember az örült, kire kényszerzubbont kellett alkalmazni, amennyiben dühöngésével a közbiztonságot veszélyeztette. Pap vallási mániában szenved, mert Jézus Krisztusnak képzelet magát.

— **Rövid bőrgyógyászati utmutatót** mindenki kaphat, ha azt a Kolozsvári (Heinrich) gyógyszerpangyár részvénytársaságtól (Monostori-ut 54) levelező-lapon kéri.

— **Nyári vásár.** Rég idő óta volt községünknek ilyen népes vására, mint a mostani. Az idő teljesen alkalmas is volt hozzá. A régi vásártér egészen megtelt vásárolókkal s igazolta a község régi álláspontját, hogy új vásártér felállításáról kell gondoskodni. A jószágokból nagy volt a felhajtás, a közeli községekben nincs sehol zárlat, így aztán mindenféle jószágot lehetett árulni. A jószágoknak igen jó árak volt. Emelkedőben van a sertések ára is, amit a terméskilátásokkal lehet magyarázni. Remélhetőleg a vásárbérlő is meg lesz elégedve a helypénz-bevétellel ezuttal s nem fog a képviselőtestülethez bérléngedésért folyamodni.

— **Gazda-lakodalom.** A kiskunság híres fővárosában, Kiskunhalason Bakó Sándor földbirtokos fia a napokban tartotta esküvőjét Kolozsváry Kis István gazdag földbirtokos Mariska nevű leányával, amikor is a vőlegényi házhoz 416 család, a menyássonnyi házhoz

pedig, mivel két helyen divatos az ünnepély megtartása, 239 család volt hivatalos. A nagyszabású ünnepély hétfőn este ért véget és elfogyott a két helyen összesen 11 tehén és 3 ökör, 40 darab juh, 160 hizott lud, több mint 250 darab kappan és megszámlálhatatlan mennyiségű ez évi csirke és majdnem 20 hektoliter bor. Ezt az aránytalan nagy számot csak úgy képzelhetjük el, ha tekintetbe vesszük a 3 napig tartott lakodalmat és hogy egy-egy családtól 5—6 egyén (felnőtt) is részt vett. A lakodalmat megelőző héten mintegy 40 asszony és férfiszakács vegyesen készülődött elő a nagy eseményre.

— **A káposzta ellensége.** Az elmúlt években a káposztatermő vidékeken a gazdák sokszor szenvedtek nagy kárt a káposztalepke hernyói által okozott pusztítások miatt. E bajok megismétlődésének elejét veendő a földművelésügyi miniszter a rovarügyi állomás által egy rövid, de azért alaposan tájékoztató gyakorlati utmutató füzetet íratott, mely alapos tanítást ad arra nézve, hogy e nagyon is kártevő lepke és hernyó had ellen miként kell és lehet sikeresen védekezni. Ez a füzet ingyenesen áll a gazdaközönség rendelkezésére s bárki megkaphatja, aki egy levelezőlapon akár a földművelésügyi minisztériumtól, akár a rovarügyi állomástól kéri.

— **Reform a csendőrségnél.** A csendőrségnél az egyenruházatban bizonyos reformot teremtettek. A csendőr mihelyt vizsgát tesz, 3 csillagot kap, az őrsvezetői rang teljesen megszűnt s a 3 csillagos csendőr címzetes őrmesterré lép elő. A sapkájuk ezentúl olyan lesz, mint a tiszti kadét sapka, vékony piros zsinórral s sárga-fekete alju zsinórral, az attilájukon nem lesz piros zsinór és felső zsebek sem lesznek rajta.

— **Lóvásáron történt.** Az egyik kupecnek rossz gebéje volt és sehogy sem tudott tudadni rajta. A vásár végén azt mondja a barátjának:

— Te, ígérj ezért a lóért négyszáz koronát. A másik nagyot nevetett:
— Ezért ígérjek négyszáz koronát? Ezért a gebéért?

A ravasz lócsiszár közelebb hajolt a társához és nagyon komolyan mondta:

— Én nem akarom, hogy te megvedd a lovat négyszáz koronáért. Hanem csak ígérj érte ennyit.

— Mi a fenének ígérjek, ha úgy se veszem meg? A ló gazdája ravaszul magyarázta:

— Én ezt a lovat holnap elviszem a szentesi hetipiácra és ott a feleségem, meg a gyerekeim egészségre meg akarok esküdni, hogy ezért a lóért már négyszáz koronát is ígértek.

— **A Pesti Hírlap** a második félv év küszöbén előfizetésre hívja fel a magyar újságolvasó közönséget. A Pesti Hírlap ma az ország legjobb, legbővebb tartalmu és legelterjedtebb lapja. Példányszáma napról-napra 120 ezer, ami vasárnapokon és nevezetesebb események alkalmával 150 ezerre emelkedik, tehát oly szám, melyet nálunk még a legolcsóbb boulevard-lapok sem értek el. Tartalma napról-napra legbővebb és legváltozatosabb. Mindennap legalább két, vasárnapokon 5—6 tárcát és elbeszélést közöl, a leggazdagabb hír- és vegyes-rovat mellett, sport-és színház-rovata legbővebb; a szerkesztői üzenetek minden nap kivétel nélkül egész oldalt foglalnak el. Ily tartalombőség példáját napilapnál egész Európában alig találhatjuk. Politikája radikálisan szabadelvű, demokrata és minden irányban független. Munkatársai közé számítja a jelenkor legjobb nevű és legnépszerűbb íróit, mint Gárdonyi Géza, Molnár Ferenc, Móricz Zsigmond, Heltai Jenő, Szomaházy István, Porzolt Kálmán, Abonyi Árpád, Murai Károly, Szini Gyula, Lengyel Menyhért, Szabóné-Nogáll Janka, Lux Terka, Erdős Réné, Bokor Malvin, Pakots József, Pásztor József, Szász Zoltán, Csérgő Hugó, Rátkai Ferenc, Tömörkény István, Váradi Antal, Gellért Oszkár, Lampérth Géza, Kézdi-Kovács László stb., stb. A Pesti Hírlap külön kedvezményeket is nyújt előfizetőinek. Ilyenek: a Pesti Hírlap nagy képes naptára, melyet minden előfizető ingyen fog kapni karácsonyi ajándékkul és a Divat-Salon című divatújság kedvezményes áron való megrendelhetése. Ily körülmények közt méltán mondható a Pesti Hírlap Magyarország legnagyobb és legolcsóbb napilapjának, melyet magunk is melegen ajánlunk a t. olvasóközönség figyelmébe. Előfizetési ára egy óra 2 korona -0 fillér, negyedévre 7 korona, a Divat-Salonnal együtt negyed évre 9 K. Ennek előfizetése minden kezdő hónap 15-ikétől számítódik. Megrendelhető postautalvánnyal a Pesti Hírlap kiadóhivatalában: Budapest V., Váci-körút 78

Nagy raktár! Modern gépek!

Gőzcséplőgarniturák

magánjáró és nem magánjáró garniturák gyárilag javítottak

4, 6, 8 és 10 HP. Hoffher, Magyar Állam, Shuttleworth stb.

alig használt gégek, továbbá magános 4, 6, 8 és 10 HP. különféle gyártmányu magánjáró és huzatos lokomobilok.

Kellemes részletfizetés mellett kaphatók

Friedrich Testvérek gépgyárában Temesvár.

Azonnal üzembe vehető!

Legmesszebbmenő jóállás!

Megnyilt az új fűszeres bolt!

Legolcsóbban bevásárolni bármiféle fűszerárut, oukrot, kávét, lisztet, kenyeret és egyéb háztartási cikkeket csak nálam lehet!

üzlethelyiségem található: **Wimmer Károly úr házában** (a Zánthó-féle vendéglő mellett.)

Szives pártfogást kér:

Annus József fűszerkereskedő.

Horváth Antal könyv- és műnyomdája, Mindszent. Telefon-számunk: 9.

Nyári
ruhaszükségeinek beszerzésénél
fontos tudnia,
hogy
fess, elegáns, tartós ruhát
olcsón készíttetni csak
Engyel Sándor
férfiszabónál lehet, ahol izlés szerinti szövetek minden alkalomra mindig raktáron vannak!
Mindszent, Pallavicini-tér

Strausz és Basch
fakereskedők és építkezési vállalkozók

Ajánlják dusan felszerelt raktárukat mindennemű épület, asztalos és bognár-árúkbán. Tüzifa és porosz szén nagyban és kicsinybeni árusítása. „Bohn“-féle tetőcserép és Eternit tetőlemez kizárólagos árusítása.

Kistelek, a Pignitzky-malom mellett.

A közelgő aratási idényre

I-só rendű pörzsölt sertés-szalonnát kilogramonként . . . 1 K 82 fillérért,
Zsirt kilogramonként 1 K 76 fillérért,
literenként 1 K 60 fillérért,
ugyszintén hájat, zsirszalonnát és friss sertéshúst mindennap a napi árban ajánl

Kardos István, hentes
Pallavicini-tér 7-ik szám.

Tudja-e már?
hogy kitűnő zamatu tisztán kezelt
jó fajborok
legolcsóbban
Vig Dánielnél kaphatók

Szent László fertőtlenítő Pipere-Szappan

Á már világhírű Kolozsvári (Heinrich) kincset ér a háznál. Biztosan megóv minden ragályos betegségtől és amellet remek illatával kiváló bőrfinomító anyaga folytán elsőrangu kosmetikai cikk.

Kapható mindenütt!!
Ára 70 fillér.